

Loppuvihellys häirinnälle – urheiluyhteisö yhdessä häirintää vastaan

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry on julkaissut tutkimuksen, jonka tarkoitus oli selvittää, ovatko urheilijat kokeneet tai havainneet seksuaalista tai sukupuoleen perustuvaa häirintää viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa. Nyrkkeilyliitto osallistui tutkimukseen yhtenä 48 lajiliitosta.

Tutkimuksen tausta

Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 48 lajiliiton 16-vuotiaat ja sitä vanhemmat urheilijat (vuonna 2003 tai aiemmin syntyneet.) Kysely lähti vuodenvaiheessa 2019–2020 n. 160 000 urheilijalle ja vastauksia saatiin 9018. Näin laaja tutkimushanke seksuaalisesta ja sukupuoleen perustuvasta häirinnästä urheilussa on ensimmäinen laatuaan Suomessa ja kokoluokaltaan merkittävä myös kansainvälisesti katsoen.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä monin tavoin aina epäasiallisesta seksuaalissävyytteisestä puheesta ja vihjailusta fyysisen koskemattomuuden loukkaamiseen. Sukupuoleen perustuvaa häirintää on esimerkiksi halventava puhe toisen henkilön sukupuolesta.

Tutkimusaineiston perusteella seksuaalinen ja sukupuolinen häirintä on urheilussa yleistä, mutta ei yleisempää kuin muualla yhteiskunnassa. Häirintä kytkeytyy urheilussa kulttuurisiin rakenteisiin, kuten sukupuolten väliseen epätasa-arvoon ja vähemmistöjen asemaan. Urheilu näyttäytyi tutkimuksessa miehisenä tilana, jossa naisten ja vähemmistöjen oikeutta toimia kyseenalaistetaan. Urheilussa on vallalla miehinen puhekulttuuri, jossa pyritään erottautumaan naisista, feminiinisyydestä ja seksuaalivähemmistöistä.

Häiritsevä puhe ei kohdistu vain naisiin ja vähemmistöihin, vaan myös miehiin. Tällainen kielenkäyttö luo todellisuutta, jossa tietynlaisia tai tiettyjä ihmisryhmiä pidetään muita huonompina ja heidän toimintamahdollisuuksiaan urheilussa rajoitetaan.

Häirinnän vastainen työ yhdistää urheiluyhteisön

Häirinnän vastainen työ on tiivistynyt urheilujärjestöissä viimeisten vuosien aikana. Urheiluyhteisön yhteinen vastuullisuusohjelma ottaa vahvasti kantaa turvallisen urheilun puolesta. Erityisesti Et ole yksin - palvelu on hyvä esimerkki urheilujärjestöjen välisestä yhteistyöstä häirinnän kitkemiseksi. Myös aiheeseen liittyviä koulutuksia on järjestetty tihenevään tahtiin.

- Työtä turvallisen urheilun eteen on tehty, mutta sitä tulee jatkossa tehdä yhä voimakkaammin ja viestin tulee kulkeutua laajamittaisesti koko urheilun kentälle ja urheilijoille asti, painottaa Olympiakomitean toimitusjohtaja **Mikko Salonen**.
- On erinomaista, että SUEK yhdessä lajiliittojen kanssa on tehnyt häirinnästä laajan tutkimuksen, jonka avulla saamme lisätietoa tärkeän työn pohjaksi. Urheilijoiden ääni on kuultu, toteaa Salonen.

Salosen mukaan ensiarvoisen tärkeää on, että hyvät, jo olemassa olevat työkalut saadaan kaikkien tietoisuuteen ja vietyä käytäntöön yli lajirajojen. Tämän lisäksi urheiluyhteisössä on valmisteilla useita uusia toimenpiteitä turvallisen toimintaympäristön parantamiseksi, kuten Vastuullinen valmentaja - verkkokoulutus, sovittelumenettely sekä urheiluyhteisön yhteinen kurinpitäjärjestelmä.

- Jatkamme vahvaa yhteistyötä lajiliittojen kanssa ja käymme yksityiskohtaisesti läpi toimenpiteet, joiden avulla lajeissa on hyvä panostaa turvallisuuteen. Tutkimuksen perusteella myös puhumisen kulttuuriin tulee puuttua, jotta saadaan kitkettyä häiritsevä puhe pois pukukopeista, kentiltä ja saleista, Salonen summaa.

SUOMEN NYRKKEILYLIITTO

FINNISH BOXING FEDERATION

AFFILIATED TO THE AIBA 1946 – PERUSTETTU 1923 FOUNDED

4.9.2020

2(2)

Nyrkkeilystä alle 100 vastaajaa tutkimuksessa

Nyrkkeilystä tutkimuskyselyyn vastasi alle 100 urheilijaa. Tästä syystä tutkimuksen tekijä ei julkaise lajikohtaisia tuloksia, koska alhaisen vastaajien määrän vuoksi tuloksia ei voida pitää yleistettävänä, eikä tutkimukseen vastanneiden urheilijoiden määrää lajin kokonaisjoukkoa edustavana. On kuitenkin tutkimuksen kannalta tärkeää, että myös nyrkkeilijät vastasivat tutkimukseen.

Mitä häirinnän kitkemiseksi on jo tehty?

Suomalaisessa urheilussa epäasialliseen käytöksen ja seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisyä on tehty jo 2000-luvun alkupuolelta lähtien. Tällä hetkellä häirinnän ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen ovat keskeinen osa Olympiakomitean vastuullisuusohjelmaa. Aiheeseen liittyviä opasmateriaaleja on saatavilla Suomen Olympiakomitean verkkosivuilta. Seksuaaliseen häirintään puuttumiseen on laadittu erinomainen opas "Lupa välittää – lupa puuttua", jonka tulisi kuulua jokaisen seuratoiminnassa mukana olevan aikuisen peruslukemistoon.

Nyrkkeilyliitto jakaa harrastajakunnalle suunnatussa FINBOX-tiedotteessaan tietoa Et ole yksin -palvelusta. Viime syksynä kamppailulajiliitot ja Suomen Painonnostoliitto pilotoivat yhteistyössä Olympiakomitean, Suomen Valmentajien, Väestöliiton ja SUEK:n kanssa lajien parissa toimiville suunnatun "Koutsi ei kiusaa" -seminaarin. Kamppailulajiliitot toteuttavat yhdessä lajien harrastajille suunnatun yhdenvertaisuuskyselyn joka toinen vuosi. Kyselyssä selvitetään myös vastaajien kokemuksia epäasiallisesta käytöksestä. Kamppailulajiliittojen yhteinen Kamppailija Ei Kiusaa -hanke on nostanut kiusaamisen torjunnan näkyvästi esille.

Parhaillaan on meneillään Olympiakomitean, SUEK:n ja Väestöliiton yhteinen Häirintävapaa urheilu -koulutuskiertue, jossa jaetaan tietoa aiheesta urheiluseuroille. Lue lisää [koulutuskiertueesta Olympiakomitean sivuilta](#).

Kannustamme kertomaan

Väestöliiton [Et ole yksin -palvelussa](#) voi keskustella mahdollisista häirintätapauksista ammattilaisen kanssa.

SUEK:n [ILMO-palveluun](#) voi ilmoittaa nimellä tai nimettömänä, mikäli havaitsee rikkomuksia.

Urheilyyhteisön työkaluja häirinnän kitkemiseksi löytyy mm. seuraavista linkeistä:

- [Kamppailija Ei kiusaa](#).
- [Seksuaalinen häirintä urheilussa – Mitä se on ja mitä sille voi tehdä?](#) Artikkelit Judolehdeissä.
- Et ole yksin -palvelun [materiaalit](#) ja [verkkokoulutus](#) häirinnästä
- [Lupa välittää, lupa puuttua -opas](#)
- [Koulutusmateriaali lajiliittojen ja seurojen käyttöön](#)
- [Seurojen mallisäännöt ja kurinpidon mallisäännöt lajiliitoille](#)
- [Pelisääntökeskustelut](#)
- [Kamppailulajiliittojen yhteinen yhdenvertaisuussuunnitelma](#)